

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetry przed 1 słoty w tekście 50 gr. za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc. a światocenne 25 proc. drobne ogłoszenia po 10 groszy Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni Sosnowiec, ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji 6-32, Administracji 4-97, Drukarni 4-97

Konto czekowe 304.247
K.O. Katowice

ODDZIAŁY:

KIELCE, ul. Wspólna 12, tel. 13-78; BĘDZIN, Malachowskiego 24; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14, ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki, tel. 16.

Abisyńczycy odbili Makalle?

Tymczasem Badoglio donosi niezmiennie, że na frontach nie zaszło nic godnego uwagi

PARYŻ, 21. 12. Donoszą z Addis Abeby, że silne oddziały rasa Seyuma, po bardzo intensywnych atakach odbili spowrotem Makalle i opanowały okoliczne tereny.

Lewe skrzydło armii abisyńskiej miało się również posunąć naprzód i nie jest wykluczone, że w najbliższych godzinach padnie święte miast. Aksum

Zacięte walki przy znacznych ofiarach

LONDYN, 21.12. Agencja Reutersa donosi z Dessie: Od dwóch godzin trwają walki w Enda Silasi. Samoloty włoskie nie mogą interweniować wobec tego że stanowiska obu stron są zbyt zbliżone.

Senator R. Cholewicki zrzekł się mandatu

WARSZAWA, 22.12. Na wczorajszym posiedzeniu przed feriami świątecznymi senat przyjął ustawę o ratyfikacji umowy gospodarczej z Niemcami i szereg innych umów międzynarodowych. Po zatwierdzeniu kredytów dodatkowych na r. 1934—35 i 1935—36 posiedzenie zamknięto.

Zamykając posiedzenie marszałek Prystor zawiadomił, że senator Cholewicki z Sosnowca zrzekł się mandatu.

Władze górnicze Zagłębia od 1. I. 1936

KATOWICE, 21.12. PAT. W związku z rozporządzeniem o zmianie zakresu terytorjalnego władz górniczych z dniem 1 stycznia 1936 r. zakres terytorjalny Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach rozszerzony zostanie na woj. Łódzkie, Poznańskie, Pomorskie oraz na powiat częstochowski woj. Kieleckiego.

M-S „Piłsudski” powrócił z Ameryki

WARSZAWA. PAT. 21. 12. Dziś przybył do Gdyni z Nowego Jorku M/S „Piłsudski”, przywożąc 183 pasażerów, 421 ton ładunku, oraz 648 worków pszenicy. M/S „Piłsudski” przywiózł dla L.O.T. samolot typu Lockheed, zakupiony w Ameryce a eskortowany przez lotnika Burzyńskiego. Pomimo niekorzystnych warunków nawigacyjnych, statek „Piłsudski” przybył do Gdyni zgodnie z przewidzianym rozkładem jazdy.

Wedle informacji abisyńskich Włochy ponieśli porażkę i ustąpili pozostawiając na polu bitwy 150 żołnierzy wojsk regularnych i 200 Askarysów. W liczbie zabitych jest wielu oficerów. Straty abisyńskie mają być znaczne.

„URZĘDOWY” KOMUNIKAT.

RZYM, 21.12. Ogłoszono tu następujący komunikat urzędowy nr. 77.

Marszałek Badoglio telegrafuje: Na

frontach erytrejskim i somaliskim nie zaszło nic godnego uwagi.

Duch dyscypliny trwa

RZYM, 21. 12. Wielka rada faszystowska obradowała od godziny 22-ej wczoraj wieczorem do godz. 1 w nocy.

Po obradach, rada przyjęła uchwałę w której stwierdza, że naród włoski pozostaje w sposób niewzruszony

najzupełniej jednomyślny, dążąc do stanowczej obrony swoich praw.

Następnie rada przyjęła do wiadomości oświadczenie członka rady, prezesa faszystowskiej konfederacji przemysłowej Volpiego, który oznajmił, że faszystowska konfederacja przemysłowców, rolników i robotników stwierdza, iż duch dyscypliny i oporu zorganizowanych mas, wzmacnia się coraz bardziej.

Do 1 stycznia 1936 r. akcja zniżkowa cen zostanie zakończona

Zniżka cen musi szybko dotrzeć do konsumenta

Wczoraj min. przemysłu i handlu dr. Górecki wygłosił przez radio prelekcję na temat problemu kartelowego w Polsce.

W pierwszej części swego przemówienia minister Górecki scharakteryzował rolę karteli z ogólnogospodarczego punktu widzenia, zaznaczając,

że kartele mogą wywierać nie tylko szkodliwe skutki ale i pożądane.

Kartele nie dadzą się wytepić anty-kartelowymi ustawami.

czego klasycznym przykładem są Stany Zjednoczone.

W Polsce do końca października było zarejestrowanych 273 umów karte-

lowych o charakterze krajowym i 97 — o charakterze międzynarodowym.

Około 35 procent produkcji krajowej związane jest porozumieniami kartelowymi.

Działalność kartelowa jednak niejednokrotnie wzbudza zastrzeżenia i wymaga kontroli państwa. Z tych powodów więc ustawa z dnia 27 listopada br. umożliwia ministrowi przemysłu i handlu skuteczną ingerencję na wypadek działalności kartelowej godzącej w gospodarcze interesy kraju. Szczególnie, gdy zmywy kartelowe stały się czynnikiem hamującym wolną konkurencję i akcją zniżkową cen.

Właściwie dla tych powodów minister przemysłu i handlu rozwiązał 107 karteli z ogólnej liczby wyżej wymienionej.

Wiele z tych umów kartelowych nie miało żadnego gospodarczego uzasadnienia.

Omawiając wyniki akcji obniżkowej cen,

minister obiecał wartość sumy zdjętej z budżetu konsumentów na 100 do 200 milionów złotych.

Zasadniczym planem działania rządu jest, aby zniżka cen dotarła w jak największym mierze do konsumenta.

Minister przeprowadził szereg rozmów z organizacjami kupieckimi i samorządem gospodarczym, które przyrzekły, że podejmą akcję przez swe organizacje, aby zniżka cen dotarła jaknajbardziej do konsumenta.

Sytuacja wyczekująca wśród konsumentów musi być likwidowana, bo gdy długo trwa, to szkodzi całemu życiu gospodarczemu.

Rząd stanął na stanowisku zakończenia akcji zniżkowej cen do dnia 1 stycznia 1936 r. (K—i).

ś. † p.

Jan Wengris

DYREKTOR TECHNICZNY TOWARZYSTWA GÓRNICZO-PRZEMYSŁOWEGO „SATURN” S. A.

po krótkich cierpieniach zmarł w Czeladzi dnia 21 grudnia 1935 r.

(W Zmarłym tracimy czeigodnego opiekuna i przełożonego o najwyższych zaletach ducha i charakteru.

Pamięć Jego nazawsze pozostanie w naszych sercach.

ROBOTNICY KOPALNI „JOWISZ”.

Mamy zapewnioną wysyłkę węgla

Polsko-angielska konferencja przedstawicieli przem. węglowego

Jak się dowiadujemy w dniach 15 i 17 bm. bawiła w Londynie delegacja polskiego przemysłu węglowego w osobach dyr. Cybulskiego, Faktera, Michała Radwoskiego i b. ministra Olshewskiego, która odbyła konferencję z przedstawicielami angielskiego przemysłu węglowego. W toku obrad omawiane były sprawy rozwoju stosunków węglowych polsko-angielskich

na podstawie istniejącej między stronami w tym względzie umowy.

M. in. zostały wyjaśnione i uzgodnione punkty widzenia na szczególnej wykonanej umowy, a w szczególności na obliczenia kontyngentów kwartalnych eksportu węgla. W wyniku tych rozmów strona polska uzyskała wysyłkę węgla jeszcze w bieżącym kwartale oraz został zliberalizowany sposób obliczenia kontyngentów kwartalnych w przyszłości. Omówione były także sprawy wysyłki węgla na poszczególne rynki, w dziedzinie których te sprawy również strony uzgodniły.

Równocześnie z wymienioną delegacją przemysłu węglowego bawił w Londynie dyrektor departamentu górniczo-hutniczego w ministerstwie przemysłu i handlu p. Peche

Nowootwarty BAR przy restauracji „BRISTOL”

w KIELCACH, Sienkiewicza 21

to najtańszy lokal dla przyjezdnych

Kanapki od 30 gr. — Gorące potrawy z maszyny od 30 gr. — Obiad za 1 zł.
Do baru wejście oddzielne.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”

Sosnowiec, Sienkiewicza 17 a

Czynna: 10-114-7 pp., w święta: 11-1

Wizyta 5 złotych.

ZAWIEDZIONE NADZIEJE NARODU WŁOSKIEGO

Przezorna powściągliwość Mussoliniego była nzasadniona

(Uwaga Red. Korespondencja niemiecka wysłana została z Rzymu jeszcze przed nadejściem wiadomości o dymisji min. Hoare'a i o pogrzebach propozycji francusko-angielskich. Nie traci ona jednak na aktualności ze względu na to, że odbija wskazujące nastroje mas włoskich, które przywiązywały tak wielką wagę do propozycji Laval'a i Hoare'a).

Włochy trwały od tygodnia w pełnym napięciu oczekiwaniu. Wiadomości te Laval i Hoare wypracowali kotapromis, który miał posłużyć za podstawę do rozwiązania konfliktu włosko-angielskiego, zelektryzowała całe tutejsze społeczeństwo.

Szerokie masy odetchnęły z ulgą. Wiedzione niezawodnym instynktem nświadczały sobie naogół doskonale, że Włochy znalazły się w sytuacji bez wyjścia. Zdawały sobie sprawę z tego, jak wielkie ryzyko zawarte jest w przegranianiu się obłożenia gospodarczego.

ZNIKŁO PRZYGNĘBIENIE

W każdej rozmowie z cudzoziemcem szuka się zaprzeczenia tych obaw. Całe społeczeństwo ożywione było wolą wytrwania do końca, patriotycznym postanowieniem poświęcenia się. Był to jednak zapal strachu. Brakowało w nim wiary w zwycięstwo, a nawet w jego możliwość. I dlatego nie oczekiwano przez masy wiadomości o nowych, znacznie korzystniejszych dla Rzymu propozycjach, rozbudziła tu wielkie nadzieje i wywołała radosne nastroje.

Zapanowało powszechne przekonanie, że uda się wyjść z honorem z potrzasku. W jednej chwili rozwinęła się dręcząca zmora, znikło przygnębienie.

Z charakterystyczną dla południowców impulsywnością przetruciono się z pesymizmu do skrajnego optymizmu. I to mimo, że rząd włoski z całą energią przeciwstawiał się temu zwrotowi, ostrzegał przed nadmiernym i przedwczesnym optymizmem. Sam Mussolini żądał tego w mowie wygłoszonej w parlamencie.

Zaznaczył on, że propozycja to jeszcze nie rokowania, a i od tych ostat-

nich do uwieńczenia ich pozytywnym rezultatem droga bardzo daleka.

UZASADNIONA POWŚCIĄGLIWOŚĆ RZĄDU

Czem się tłumaczy owa powściągliwość rzymskich kół rządowych?

Chodzi Raymowi o ustrzeżenie mas przed rozezarowaniem, na wypadek, gdyby rokowania podjęte na podstawie propozycji angielsko-francuskich rozbiły się. Reakcja, która nastąpiłaby w społeczeństwie włoskim, skoro wiązałoby ono z pertraktacjami temi zbyt wygórowane nadzieje, łatwo mogłaby wywołać w niem załamanie psychiczne, uspić jego gotowość do wysiłku i ofiar, zdemobilizować go pod względem duchowym.

Nakazem więc ostrożności winno być trwanie w dotychczasowej bojowej na postawie, nie poddawanie się optymizmowi.

Ale społeczeństwo, od miesięcy żyjące w atmosferze napięcia i podniecenia, zbyt spragnione było odprężenia i zalecenia tym razem nie usłuchoło.

Jeśli chodzi o stanowisko czynników oficjalnych wobec propozycji, to

Nie zna kłopotów z dzieckiem matka, która stale stosuje

PUDER BEBE SZOFMANA

Rewizji ceny sprzedaży cukru domaga się Związek Iz Przem.—Handlowych

Związek Iz Przemysłowo-Handlowych wystąpił do ministerstwa skarbu oraz przemysłu i handlu, wskazując na podstawie szczegółowej kalkulacji, że cena cukru w wys. 1 zł. może być uznana za wystarczającą z punktu widzenia interesów kupieckich i mogłaby być przyjęta tylko o tyle, o ileby uznać że kupiec powinien być bezpłatnym dystrybucyjnym cukru.

Według kalkulacji Związku Iz, nawet przy najbardziej sprzyjających okolicznościach (zakup bezpośredni w składnicy Banku Cukrownictwa z pominięciem hurtownika), różnica między

związkową ceną zakupu cukru przez detalistę, a oficjalnie ustaloną ceną sprzedaży wynosi zaledwie 1,6 pr., co w żadnym razie nie może wystarczyć na pokrycie rzeczywistych kosztów, związanych ze sprzedażą, nie mówiąc już o normalnym zysku, rozumianym jako słuszne wynagrodzenie za pracę i przedsiębiorczość kupca.

Z tych względów Związek Iz zwrócił uwagę obu ministerstw na konieczność rewizji ustalonej ceny sprzedaży cukru w detalu tak, by odpowiednia dała ona racjonalnie przeprowadzonej kalkulacji.

Będą uruchomione kredyty dla wywozu trzody chlewnej

Wywóz trzody chlewnej do Niemiec na podstawie układu kontyngentowego już się rozpoczął i od kilku tygodni na rynki Rzeszy nadchodzą regularne transporty żywca z Polski. Jak jednakże wykazała praktyka, w związku z techniką rozrachunkową za chodzą pewne trudności w tym wywozie, gdyż nie wszyscy eksporterzy dysponują odpowiednimi kapitałami, aby móc się zaangażować w wywóz do Niemiec, ze względu na wykonywanie wywozu pionierskiego na inne rynki, głównie zamorskie.

Aby nie dopuścić do zmniejszenia się wywozu trzody do Niemiec będą u-

ruchomione specjalne kredyty eksportowe, które mają być udzielane na podstawie gwarancji Związku Eksporterów Bekonu i przedstawienia dokumentów, stwierdzających dokonanie wywozu.

W sprawie tej było poświęcone rad zwyczajne walne zgromadzenie Związku, które odbyło się w Warszawie. Na zgromadzeniu tem omówiono szereg gólowo kwestję pomocy kredytowej dla eksporterów, postanawiając rozszerzyć tę pomoc również na inne rynki, gdzie wywóz naszej trzody artykułów zwierzęcych rozwija się pomysłnie.

Rząd ograniczy działalność etatystyczną

Specjalna komisja skontroluje gospodarkę przedsiębiorstw państwowych

Na piątkowej konferencji prasowej z udziałem przedstawicieli sfer gospodarczych min. przemysłu i handlu Górecki, omawiając aktualne zagadnienie rewizji granic i ingerencji państwa w życie gospodarcze, oświadczył m. in.

Rząd będzie dążył do wszechstronnej reprezentacji w samorządzie gospodarczym i do stopniowego przekazywania mu funkcji, które z większą korzyścią będzie mógł wypełnić, niż aparat biurokratyczny.

W konsekwencji tego stanowiska rząd ograniczać będzie działalność etatystyczną.

Ponadto minister oświadczył, że za-

mierza powołać specjalną komisję, która zbadała w określonym terminie cały zespół przedsiębiorstw państwowych i zdała na ponownej konferencji rezultat ze swych badań i dociekań.

Pragnąc, ażeby dyskusja mogła być ujęta planowo, minister poddał zainteresowanym 4 zasadnicze grupy, obejmujące całokształt zagadnień, dotyczących problemu etatyzmu, a mianowicie:

1) Przyczyna rozwoju etatyzmu w Polsce, 2) etatyzm i jego uzasadnienie, 3) granice rozwoju dalszego etatyzmu, 4) zagadnienie interwencjonizmu.

Z kraju

Tragedja rodzinna

LUBLIN. — We wsi Mordy w powiecie siedleckim Teodor Jakimowicz, od dłuższego czasu podejrzewał swą żonę Helenę o zdradę małżeńską. W związku z podejrzeniami w domu miały miejsce częste niesnaski i awantury. Ubiegłej nocy, Jakimowicz wyprowadzony z równowagi stosunkami rodzinnymi, porwał w pewnej chwili żelazko do prasowania i kilkoma uderzeniami w głowę zabił żonę, ranil następnie swego pasierba 9-letniego Kazimierza Misiewiczę oraz swą teściową Paulinę Kluj, następnie udał się sam do drugiego pokoju i powiesił się.

Szał pijacki

BRODY. — Strażnik Kantoch po pijanemu przez 20 minut chodząc po mieście strzelał do ludzi i zranił cztery osoby. Aresztowano go, a karabin z nabojami skonfiskowano. Prawdopodobnie Kantoch cierpiał wskutek nadużywania alkoholu, na delirium tremens i na tem tle dostał ataku szału.

Zagadkowa śmierć

WILNO. — Na polu koło wsi Mirowo gminy Porzeckiej znaleziono wóz bez konia. W wozie były zwłoki 70-letniego Stanisława Chutko, mieszkańca zaszczepki Puszkarnia. Zwłoki Chutki zabezpieczono do przybycia komisji śledczej-lekarskiej. Zdołano ustalić, iż zmarły wracał z miasteczka, dokąd odwoził chorą żonę. Zacheł jednak pytanie, co stało się z koniem, który został wyprężony i skradziony.

Ile śniegu w górach

Grubość szaty śnieżnej na terenach górskich wynosi: 16 cm w Wiśle, 37 cm na Baraniej Górze, 38 cm w Zwardoniu 10 cm w Makowie i Zakopanem, 11 cm w Rabce, 24 cm na Hali Gasienicowej, 27 cm na Hali Chochołowskiej, 40 cm na Pysznaj, 50 cm przy Morskiem Oku, 30 cm na Turku Myślinieckiej, 38 cm w Kałatówkach 12 cm w Roztoczu, 20 cm w Bukowinie 70 cm w dolinie Płoci Stawów 112 cm na Kasprowym Wierchu, 16 cm w Krynicy, 26 cm na Jaworzynie, około 30 cm w Śnieżkach, 20 cm w Woroszele i 75 cm na Zaczętku pod Howerla.

Praktyczne upominki gwiazdkowe

swetry
pulowery
kamizelki
rękawiczki
pończochy
bielizna wata
i jedwabna
krawaty
szaliki
chusteczki
i t. p.

POLECA:

Magazyn galanteryjny

N. Jędrzejewska

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 3.

vis a vis klas. „Zagłębia”

Na gwiazdkę najmilszym

podarunkiem jest aparat radiowy

„PHILIPSA” 1935 r.

który nabywać można na 15 rat miesięcznych tylko w firmie

H. Rettman

I C. Berkowicz

Będzin, Małachowskiego 1, tel. 6-28.

Ciągnięcie gwiazdkowe

Losy, na które nie padła wygrana w 83 Loterii Klasowej, uczestniczyły w ciągnięciu t. zw. gwiazdkowym. Otóż w dniu 20 bm. główne wygrane padły na numery:

20.000 zł. — 25705.

5.000 zł. — 101049 108033 152853 156897 180433 183605.

2.000 zł. — 46660 49724 92221 98023 105651 104898 123392 168191 35736.

1.000 zł. — 968 1005 13363 1409 4193 3712 1545 2079 6882 6784 12507 18328 13478 14731

16846 18862 23714 24913 28399 29060 32612 35635 41125 41199 42826 46860 46741 49674

54900 55782 58352 58727 61916 65268 68090 68849 69776 70216 72324 15958 78478 75335

83366 85249 86994 83406 87227 95254 96527 100170 101416 105527 104617 107840 109817

110671 111454 110567 112715 112993 114591 121411 128313 129119 131441 130986 134183

136911 135819 136372 141471 142057 142330 146146 147561 151521 156611 157527 157906

156363 157832 158777 161107 162038 162745 160965 160817 165384 16810 163423 170763

172816 181138 183321.

GRABARZE PRACY

W porównaniu do innych potęg państwowych jesteśmy biedni.

Jedynym naszym bogactwem, to wysiłek mózgu i rąk — to bogactwo pracy. W tem nasza siła potencjonalna i przyszłość rozwojowa kraju.

Jasne jest, że tak musimy kierować naszą polityką gospodarczą, żeby tę energję potencjalną narodu jaknajwszechstronniej uzyskać i sprzedać.

Tembardziej rzecz cała sprowadza się do tego zagadnienia, że nadwyżkę naszego naturalnego przyrostu ludności nie mamy gdzie plasować poza granicami kraju.

Tymczasem co się dzieje?

Już przy pierwszych pociągnięciach rządu, zmierzających w kardynalnym celu do aktywizacji życia gospodarczego kraju przez odrodzenie zdolności konsumpcyjnych społeczeństwa, a co zatem idzie ożywienia przemysłowego i powiększenia stanu zatrudnienia, już obecnie przed światem pracy czai się widmo redukcji, niedwuznacznie zapowiedzianych właśnie u nas w Zagłębiu.

Jeszcze nie utraciliśmy rynków zbytu, jeszcze nie dusimy się w nieskonsumowanych zapasach, jeszcze niema najmniejszych objawów, że koło rozpędowe maszyny gospodarczej ma tendencję wsteczną, a już w tychże samych legendarnych kartelach zaczyna kalkulować po swojemu.

Nie kalkuluje im się „ponoszenie ofiar” na rzecz finansowo i technicznie słabszych przedsiębiorstw, na rzecz nierentownych, które pracują przy „wysokich” kosztach własnych. Zaczyna się je zamykać.

A coż to są te technicznie mocne przedsiębiorstwa?

Kto je oglądał, tego uderzał na każdym kroku brak ludzi.

Wszędzie maszyna i maszyna. Maszyny podające, odbierające, mierzące, dzielące, ba, nawet rejestrujące za pomocą czerwonego lub czarnego prołka orientacyjne dane o przebiegu i stanie produkcji.

W kilkudziesięciu a nawet kilkusetmetrowej długiej hali, tłucze się nie rzadko jeden człowieczek. Bo właśnie zdobycz techniczna sprowadza się do tego, żeby zatrudnić jaknajmniej rąk ludzkich. Wszystko robi maszyna.

Kosztuje ona naprawdę bardzo dużo, ale właśnie amortyzuje się jej koszt przez redukcję ludzi.

I im większa ma być wydajność w produkcji, tem kosztowniejszych po-

trzeba maszyn. Dzisiaj nawet nie potrzeba stróżów ani portjerów, bo wystarczy zrobić odcisk na maszynie rejestrującej obecność robotnika.

Tajemnica wyrazu „koszt produkcji” sprowadza się właśnie do tego, że pokonuje je się przez zainstalowanie zdobyczy technicznych, za które przecież nie płaci się znienawidzonych... składek ubezpieczenia chorobowego, od wypadku, emerytalnych i t. d.

Bo technika daje sobie radę nawet ze zdobyczami socjalnymi świata pracy.

Technika porzuca „nierentowną” kopalnię, zatapia ją, wyrzuca ludzi za bramę, a przychodzi na to porzucone miejsce „zafananie”, którego nie stać na zdobycz techniczną, zabiera się do pracy, odwadnia i przyjmuje ludzi.

W angielskim piśmie Evening Standard zamieszczono karykaturę pt. „Św. Mikołaj u Mussoliniego”. Jak widzimy przy- niósł mu w darze Negusa, którego wyciąga z worka, a na sankach na tankach z naftą leży skrópowana Liga Narodów. Renifery, ciągnące ten cały wóz szczęścia noszą Lavalą i Hoare.

Ku uwadze prowadzących uproszczone księgi handlowe

Stosownie do zarządzeń min. skarbu — uproszczone księgi handlowe po dlegają przed rozpoczęciem ich prowadzenia zaświadczeniu (opłata wynosi 5 zł.) przez władze skarbowe (izby skarbowe lub urzędy skarbowe), albo przez instytucje samorządu gospodarczego) Izby przemysłowo-handlowe, izby rzemieślnicze).

Przedsiębiorstwa oraz właściciele nieruchomości budynkowych, prowadzący księgi uproszczone już w roku bież. i pragnący prowadzić je nadal w roku przyszłym, powinni przedstawić te księgi do zaświadczenia do 31 b. m. Natomiast przy pierwszym założeniu

Zatrudnia ich nierzadko po stu kilkudziesięciu.

Jemu się kalkuluje. Bo sprzedaje poniżej cen kartelowych. I nie dokłada. I płaci za wszystkie świadczenia. On potrafi wykorzystać bogactwo naturalne narodu — właśnie pracę.

Nawet ten nędzarz z bieda-szybów spełnia posłannictwo pracy, bo zawsze koło jego kilku wydobytych cetnarów węgla obraca się małeńki łańcuch ogniw procesu gospodarczego.

A baronowie węglowi dla „ratowania” bilansu handlowego, dla blagierskiej konkurencyjności tłumaczą, że muszą się uciekać do inwestycji technicznych. Ale że to się odbywa kosztem nieustannego rugowania pracy rąk i kosztem unicestwiania w ten sposób konsumenta reszty dóbr krajowych — o tem się nie mówi.

wych — o tem się nie mówi.

Doszłoby wreszcie w konsekwentnym biegu rzeczy do tego, że ostałby się jeno: kartel, jego kalkulacja i maszyna zdolna produkować ile się chce. A za bramą t. zw. warsztatu pracy — bezrobocie, głód i nędza.

Na kanwie tych uwag nasuwa mi się na pamięć autentyczna rozmowa jaką miałem przed trzema laty z moim kolegą szkolnym, kierownikiem jednego ze skartelizowanych przedsiębiorstw przemysłowych w Zagłębiu

Kiedy demonstrował mi właśnie ostatnie zdobycze techniczne przedsiębiorstwa, rzuciłem mu pytanie:

— A ile zatrudnialiście ludzi przy pełnym biegu pracy przed tem ostatnim zmechanizowaniem?

— Coś około tysiąca — brzmiała odpowiedź.

— A teraz?

— Teraz niecałe czterysta. I mogę cię zapewnić — dodał — że nie przyjmując ani jednego robotnika więcej możemy produkcję podwoić. Byłoby zbyt.

A kiedy opuszczałem obręb przedsiębiorstwa jakoś dziwnie przygnębiony a nie zbudowany tem co widziałem, odezwał się do mnie w te słowa:

— Mój drogi, ja też nie jestem zbudowany tym dzisiejszym stanem rzeczy. Powiem ci nawet więcej: Cały czas, kiedy tu kręcę się koło tych maszyn nasuwa mi się na oczy koszmarna wizja, że od bram fabryki napływa tłum wynędzniałych robotników, którzy z młotami w rękę podelidzą do tych zdobyczy technicznych, aby je rozbić na drzazgi.

Maszna raz zapłacona jeść nie woła. A oni, ich żony i dzieci o nie więcej się nie upominają jak o chleb powszedni.

Takiego zdania był mój szczerzy przyjaciel. Wybitny technik.

KOZUBSKI JAN.

Tętno chwili

WYLECZYĆ Z PRZELUDNIENIA.

Wzrastając, należy stwierdzić, że zatajowanie rozwoju przemysłu intensyfikacji rolnictwa, emigracji zamorskiej i zarobkowej wywołuje u nas gwałtowne bezrobocie i daje szczególnie bolesnie odczuwać skutki przeludnienia. Walka z tem złem winna być prowadzona na wszystkich odcinkach. Należy, rzecz oczywista, starać się usilnie o osiągnięcie otwarcia dla naszej emigracji stałej i zarobkowej zarówno terenów nowych, jak i dawnych, w których już korzystaliśmy. O wiele ważniejszą jednak jest walka z przeludnieniem i bezrobociem zapomocą takich środków, jak intensyfikacja rolnictwa, uprzedmiotowienie i podniesienie gęstości zaludnienia kraju. Dwie te akcje: popiera nie emigracji zagranicznej i lepsze zasiedlenie kraju, inaczej mówiąc — popieranie migracji wewnętrznej — mogą uzdrowić Polskę, wyleczyć ją z przeludnienia i uwolnić od choroby bezrobocia. (Czas).

ODWET LIGI NARODÓW.

Groza i niebezpieczeństwo propozycji franko — angielskich tkwiły właśnie w tem, że szale wagi przechylały na stronę wojny, że biegiły z pomocą nie ofierze napaści, lecz napastnikom. Ale dyplomaci, którzy z propozycjami temi wystąpili, przeliczyli się w rachubach.

Mniemali, że Liga narodów jest szponką polityczną, której figury mogą wedle swej woli i kaprysu wprowadzać na scenę i ze sceny uprzątać, komponując dla nich kuplety, dostosowane do wymagań chwili. Przekonali się, że Liga Narodów jest ideą, która zdobywa coraz szersze zastępy zwolenników w społeczeństwach Europy i zaczyna wolę swą dyktować gabinetom wielkich mocarstw.

Nie ulega wątpliwości, że idea ta nie raz jeszcze załamywać się będzie na różnych barierach wmontowanych w procedurę genewską. Niemniej wszakże wysoco znamienny jest ów zwrot, w którym odbił się protest opinii przeciw naważaniu Ligi się protest opinii przeciw naważaniu Ligi za międzynarodowy parawan dla cyników lub szalbierzy. (Kurier Poranny)

Czterominutowe posiedzenie i... jeszcze jeden komitet specjalny

Liga narodów ma na wszystko sposób

Ostatnie posiedzenia Rady Ligi Narodów, w sprawie paryskiego planu pokojowego, jak i Komitetu sankcyjnego trwały... każde pełne cztery minuty.

Służyć to może za potwierdzenie przysłowia, że z wielkiej chmury mały deszcz. Uchwalono rezolucje i na tem koniec.

W tempie aerodynamicznym.

Rezolucja Rady opiewa, że projekt paryski został odłożony, lecz jednocześnie stworzono komitet 13-tu mający na celu rozpatrzenie materiału koncyliacyjnego, czyli przyszłych odpowiedzi Mussoliniego i negusa na paryskie propozycje.

Na wszelki wypadek zatem furta proceduralna pozostaje otwarta.

Z drugiej zaś strony komitet sank-

cyjny, komitet 18-tu, który miał ewentualnie zająć się ustanowieniem bojkotu naftowego, nie nie załatwił. P. Eden, który przyjechał do Genewy z tachimetrami w tej dziedzinie, zgodził się poczekać.

„Przeczytań panowie rezolucje Rady — rzekł przewodniczący komitetu sankcyjnego, p. Vasconcellos — i zgodzić się zapewne, że, pozostając w kontakcie z komisją 13-tu, zwołam nasz komitet sankcyjny ponownie w chwili, która okaże się odpowiednią. Zaznaczam wszelako, że dotychczas zdecydowane sankcje pozostają nadal prawomocne”.

Wszyscy się na to zgodzili i zebrani rozeszli się. Niema więc nowych sankcji, ani jednocześnie zaniechania dawniejszych.

Koniec końców propozycje, opracowane przez dwu krewkich ministrów państw potężnych, upadły w wa- rurkach niewątpliwie wyjątkowych, bez walki i bez sławy, poprostu state- pede z chwilą, kiedy okazały swe nie- ładne oblicze.

Salon Mód
„Rena”
Sosnowiec, 3-go Maja 11
zawiadamia, że nadeszły nowe
MODELE KAPELUSZY.
Ceny przystępne.

Nikom nie grożą redukcje!

Cyniczne wystąpienia „Kurjera Zachodniego”

Humor w tych ciężkich czasach — to rzecz rzadka. Są jednak jeszcze ludzie nie pozbawieni humoru. Nie jest to cokolwiek humor zdrowy, lecz raczej wisielezy, cyniczny. Takim humorem odznaczają się ostatnie artykuły „Kurjera Zachodniego”, gdzie autorzy, czy też autorzy rozpisują się szeroko na temat sytuacji w przemyśle Zagłębia Dąbrowskiego i świata pracy. W taslemcowych artykułach, rozumując kategoriami ludzi nie z tego świata, „Kurjer Zachodni” zarzuca nam, że alarmujemy niepotrzebnie społeczeństwo o redukcjach w różnych zakładach przemysłowych. Zdaniem „Kurjera Zachodniego” wszystko jest w jaknajlepszym porządku, kopalnie i huty pracują pełną parą, robotnicy zarabiają dobrze, a ten „Expres Zagłębia” pisze niepotrzebnie o jakichś tam redukcjach, turnusach, obniżkach płac i t. p. Bo „K. Z.” ma nie tylko pretensje do nas, ma pretensje również i do wszystkich związków zawodowych, dlatego związki te podejmują uchwały przeciw redukcjom, wysyłają delegacje do władz wyższych, grożą, że nie dopuszczą do masowych redukcji i zamykania warsztatów pracy i t. p.

„Kurjerowi Zachodniemu” nie wystarczają widocznie autorytatywne dane, jakie posiada Inspektorat pracy, gdzie poszczególne przedsiębiorstwa i kopalnie oficjalnie zgłosiły ilość robotników, jaka ma być do 1 kwietnia 1936 r. zredukowana, o ile sytuacja nie ulegnie poprawie. „K. Z.” nie wie, czy też udaje, że nie wie, że ogólnym, gdyby zapowiedziane redukcje zostały przeprowadzone, przeszło 2400 ludzi w Zagłębiu Dąbrowskim pozostanie bez pracy. No, ale co to „Kurjer Zachodni” może obchodzić!

Pisząc o sytuacji w przemyśle Zagłębia Dąbrowskiego, o działalności związków zawodowych i o redukcjach „K. Z.” jest albo niekonsekwentny w tem co robi, albo liczy na bezkrytyczność swoich czytelników, gdyż robi to z całym cynizmem. Gdy na jednej stronie dowodzi, że dobrze jest, że nikomu nie się nie stanie i

nikt nie straci pracy, to na następnej stronie podaje liczby zwolnionych robotników z poszczególnych zakładów pracy Zagłębia Dąbrowskiego. A liczby te z każdym tygodniem, z każdym dniem są coraz większe, coraz bardziej zatrważające.

Jak nazwać tego rodzaju „działalność publicystyczną” „Kurjera Zachodniego” — wymienić nie potrzebujemy.

Przyjmujemy Pożyczkę Narodową i L. wstępną

Już za 10 zł. miesięcznie można nabyć doskonały radij-odbiornik PHILIPS

w autoryzowanej firmie
Dom Techn. Przem. Handl. W. TYSZKO
BĘDZIN, Piłsudskiego 9, tel. 2-61

Pogotowie radiowe bogato wyposażone bezpłatnie do usług P. T. Klientów

Obniżka cen biletów tramwajowych w Zagłębiu Dąbrowskim

Dyrekcja tramwajów opracowuje nową taryfę

Z chwilą otwarcia ruchu na ostatnim odcinku linii miejskiej, od kop. hr. Renard do ul. Okrzei w Sosnowcu, co nastąpi w dniach najbliższych po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia z ministerium komunikacji, dyrekcja tramwajów elektrycznych w Zagłębiu Dąbrowskim ma zamiar wprowadzić na całej długości trasy tej linii jednolitą taryfę w wysokości 20 gr. za przejazd jednorazowy.

Jednocześnie obniżone będą ceny biletów abonamentowych z ważnością jazdy na całym odcinku do wysokości opłat za 2 strefy, a mianowicie: dla biletów miesięcznych zwykłych do 11 zł., dla biletów miesięcznych szkolnych do 2.80 zł., dla zeszytów zbiorowych 50-o przejazdowych do 7.50 zł., dla kart czterotygodniowych do 4.80 zł., dla kart robotniczych tygodniowych do 1.20 zł.

Pasażerowie, korzystający z biletów

20-bonowych, będą mogli za skasowaniem tylko 2 bonów przejechać cały odcinek trasy nowej linii.

Zniżki te wprowadzone zostaną w celu umożliwienia szerokim rzeszom publiczności z dzielnic Konstantynowa i Śródlu korzystania z taniej, lokomocji tramwajowej do centrum m. Sosnowca, gdzie przy taryfie strefowej koszt biletu jednorazowego wynosiłby 30 gr. i odpowiednio wyższe byłyby bilety abonamentowe. Nadto ze zniżki tej będą mogli korzystać liczni pasażerowie, dojeżdżający z Miłowie do kościoła, do hal targowych, z Miłowie do ul. Okrzei i na innych odcinkach.

Jednocześnie dyrekcja opracowuje obecnie dalsze zmiany taryfy na starych liniach, które obejmą prawdopodobnie zniżkę taryfy jednorazowej na dalszych odcinkach oraz zniżki cen biletów abonamentowych.

Po czym poznać nieświeżą rybę

Ryba nieświeża ma blade, żółte względnie ciemne, o brudnym kolorze skrzel. O kłosa słuzem; trzymając w ręku postawo czy są zamglone i zapadłe, skóra sucha, po ogon zwiesza nadół, zapach nieprzyjemny, a czasami nawet odrażający. Wzruszona do wody zawsze pójdzie na dno. Nie sumienni kupcy zabarwiają czasami sztucznie skrzel, co można poznać jednak po zabarwieniu, przy wrzuceniu ryby do wody, gdyż farba rozpuszcza się.

Szczególnie należy zwracać dużą uwagę na ryby ślute. Te są najbardziej szkodliwą trucizną dla organizmu.

Ostatnie redukcje zarobków

nie pozwolą na spędzenie lata w kosztownych uzdrowiskach. Najtaniej i najpraktyczniej dziś wybudować własne letnisko, otrzymując za bezcen teren i materiał budowlany. Wspaniałe rozwijające się Letnisko ZARKI, położone przy stacji kolejowej Zarki na linii Częstochowa — Sosnowiec, są jeszcze do nabycia parcelę leśną budowlaną począwszy od 20 gajów za mtr. kwadratowy. — Okolica wyjątkowo zdrowa. Las sosnowy i piaski. Kosztół w miejscu. Ładna plaża — kajaki — korty tenisowe — przyrządy gimnastyczne — plaże sportowe. — Kilkanaście pocągów dziennie. Pół godziny od Częstochowy. Na miejscu możność kupna po niskich cenach budulec, cegły, wapiń, kamienia bud. i wyrobów cementowych i stolarskich. Tam też do sprzedania niżej ceny kosztu własnego, nowy, solidnie postawiony, kompletnie komfortowo umeblowany 14-to pokojowy pensjonat z budynkami gospodarczymi i własnymi kortami tenisowymi oraz w oddzielnym budynku, w najlepszym punkcie Letniska kawiarnia.

Blizszych wiadomości udziela Główny Zarząd Dóbr i Interesów Karola hr. Raczyńskiego w Złotym Potoku, poczta Juliana — telefon Juliana 4.

Podobne bardzo w wyglądzie, ale różne w gatunku i w cenie...

**mleko wyborowe za litr 26 gr.
mleko chude „ „ 5 „**

Spółdzielnia Ziemiańska dla zbytu mleka

Nauczyciel postrzelił kobietę Fatalny strzał z rewolweru

Na szosie pod wsią Żendek miał miejsce tragiczny wypadek, spowodowany przez nauczyciela tej miejscowości Marjana Waclawika przez nieostrożne obchodzenie się z bronią.

Waclawik odprowadzał swą żonę, młodą Leokadę Małotównę do domu, w drodze wyjął rewolwer i zaczął nim manipulować. W pewnej chwili nastąpił strzał i Małotówna, ugodzona kulą w plecy, padła na ziemię.

Rana okazała się niebezpieczną dla życia, mimo jednak kilkun-

sięznego leczenia szpitalnego, nie udało się uchronić jej od zgonu następującego po ranie postrzałowej. Małotówna została kaleką, przestała bowiem władać ręką.

Tragiczny wypadek, spowodowany przez nieostrożnego nauczyciela, był przedmiotem wczorajszej rozprawy w sądzie kregowym w Sosnowcu. Sąd mając na uwadze, że Waclawik dał od szkodowanej Małotówny w wysokości dwóch tysięcy złotych, skazał go na rok więzienia i karę zawiesił mu na dwa lata.

KRONIKA

Nie ziała
22
Grudzień

Dziś: Honorata
Jutro: Wiktorji
Wschód słońca: 7.43
Zachód słońca: 3.24

RADJO

WARSZAWA.

Niedziela, 28 grudnia.

9.15 Muzyka lekka 9.55 Program na dzień bieżący. Ok. godz. 11.30 Muzyka 12.01 Przegląd teatralny 14.30 Muzyka lekka 15.00 Głosy rolnika 19.00 Program na dzień nast. 19.10 Koncert reklam. 19.40 Wiad. sport. lokalne. 23.05 Muzyka taneczna.

KATOWICE.

Niedziela, 28 grudnia.

9.15 Muzyka lekka 9.55 Program na dzień bież. Około godz. 11.30 Muzyka 12.05 Co słychać na Śląsku 14.30 Płyty 15.00 W rocznicę zwycięskiego boju pod Łowczówkiem 15.10 Walce i tanga odśpiewa Zofia Bułatówna 15.22 Żywnienie koni — pogad. 19.00 Program na dz. nast. 19.10 Lokalno-wiad. sport. 19.15 Koncert reklamowy 19.25 Bery i bojki śląskie 23.05 Muzyka taneczna.

BALLADA O ŻOLNIERZU.

(Audycja świąteczna)

W ramach organizowanych przez wojskowy instytut naukowo - oświatowy Mł. Wojsk. audycji radiowych nadana będzie w dniu 25 grudnia o godz. 20 audycja żołnierska piosenki Zygmunta Nowakowskiego p. t.: „Ballada o żołnierzu” w wykonaniu zespołu artystów krakowskich.

Z Kielc

(k) Ze stow. rzemieślników chrześcijan w Kielcach. Zwyczajem lat ubiegłych zarząd stowarzyszenia rzemieślników chrześcijan w Kielcach urządził w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia tj. 26 grudnia o godzinie 11 przed południem w lokalu własnym w Kielcach przy ul. Sienkiewicza 6, tradycyjny opłatek, na który zaprasza wszystkich członków i sympatyków stowarzyszenia.

SUKNIE WIECZOROWE — modele, FUTRA, PALTA damskie i męskie po cenach kryzysowych poleca w wielkim wyborze

P. RODAŁ

KIELCE, SIENKIEWICZA 28

Udzielamy kredytu.

(k) Krewki dozorca. Wczoraj Józef Bedla, dozorca domu przy ul. Gen. Pierackiego nr. 6 w Kielcach, będąc w stanie podchmielnym usiłował dostać się do mieszkania Kwaśniewskiego. Ponieważ Kwaśniewski nie chciał wpuścić do mieszkania pijanego, Bedla po obrzuceniu go stekiem obelżywych wyrazów, schwycił siekierę i zaczął rąbać drzwi.

Na krzyk napadniętego wypadł na podwórzu Dawid Wajnryb, którego Bedla uderzył jakimś twardym przedmiotem w twarz, zadając mu dwie rany.

Wzwana na miejsce policja, zajęła zlikwidowała.

(k) Osobiste. Naczelnik wydziału społeczno - politycznego w kieleckim urzędzie wojewódzkim p. Wacław Lutomski, wyjechał na urlop wypoczynkowy.

Podarki Gwiazdkowe

gustowne — praktyczne — nieświeże. Perfumy, Wody kwiatowe, Mydła, Kosmetyki, Komplet do manicure, do golenia, Rozpylacze, szklane i kryształowe. Lustra. Piękne puderniczki i t. p. — Moc nowości w bardzo dużym wyborze poleca:

„Siła”

SOSNOWIEC — HALE ROZWOJU.

Hurt! Ozdoby na choinkę — Świeczki — Zimne ognie. Detail!

Najnieszcześniejsi z ludzi

„Błękitny lekarz” trędowatych

METODA DR. MONTELA

Dr. Montel wreszcie kontroluje walkę z trędą w Indochinach jako kierownik polikliniki w Saigonie, oraz nadzoruje leprosorium w Choqua i kolonje trędowatych na wyspie Culao-Mong na której przebywa 500 chorych.

Jest on inicjatorem nowej metody leczenia, stanowiącej przedmiot ciekawej dyskusji uczonych. Lecz najwięksi przeciwnicy zaczynają przechodzić do obozu zwolenników metody dra Montela, obserwując wyniki jego akcji. I olega ona na stosowaniu zastrzyków metylenu, a krajowcy błogosławią go w entuzjastycznych słowach i nazywają „błękitnym lekarzem”. Nie udało się stwierdzić z całą stanowczością, czy metoda dra Montela zapewni zupełne wyleczenie z trądu. W każdym razie zmienia ona wygląd trędowatych, zasklepia rany, wygładza twarz, przywracając

im normalne rysy i cerę. Trędowaty, leczony metodą dra Montela, nie różni się po pewnym czasie od zdrowego człowieka, a niebezpieczeństwo zarażenia znika zupełnie. Zwolna, po skrupulatnym stosowaniu zastrzyków, odradza się zatruta krew trędowatych, którzy mogą oddać się pracy zawodowej.

Dotychczasowe staranne obserwacje rekonwalescencji chorych nie ustaliły z całą pewnością faktu zupełnego wyleczenia trędowatych, lecz bezspornie przywróciły ich światu. Zważywszy że tysiące niewinnych ludzi pozbywa się swoich cierpień i ocala życie, skazane przez tyłset, a może i tysięcy lat na zagładę, przyszedł nań. że dr. Montel dokonał wielkiego dzieła. Kolonje trędowatych na Orofara i Papalagos, w Harrarze i Choquam, w Along, w Meece, na Culao-Mong i Zanzibarze błogosławią dra Montela jako swego zbawcę i dobroczyńcę.

Dobrze to być maharadzą w tych czasach

Maharadża Patiala jest nie tylko jednym z najwplywowszych książąt Indji ale również i najbogatszym spośród nich, co też jest nielada wyczynem. — Majątek Maharadży nie da się wprost ocenić, zdaje się, że i on sam nie byłby w stanie go określić. Hojny, bo i jest z czego, maharadża rozdaje wspólnie, bezcenne upominki swoim krewnym, dworzanom, faworytom. Kolie brylantowe, naszyjniki z pereł, drogich kamieni przepyszne pierścienie — wszystko to daruje maharadża na prawo i lewo każdemu, kogo napotka w przystępnie dobrego humoru. Ostatnio bawił maharadża w Londynie, gdzie był częstym gościem w pracowniach malarzy i w klubach artystycznych.

Po powrocie maharadży do kraju otrzymał od niego list malarz - akademik portrecista Salishbury. List był całkiem niezwykły. Maharadża zapraszał w nim malarza, aby przyjechał do In-

dyj, do Patiala, a to w celu sportretowania gospodarza. W liście tłumaczył maharadża zaprosiny i wyjaśniał to, dla których nie mógł przyjechać do Londynu, aby tam pozować artyście do portretu. Otóż plaszech koronacyjny i in sygnja władzy są tak drogie, że ekspedycja oszacowała je na 6 milionów funtów (blisko 160 milionów złotych). Żadne z towarzystw ubezpieczeniowych nie chce wziąć na siebie ryzyka ubezpieczenia tak cennego transportu przez ocean. A książę nie chce się dać portretować inaczej, niż w pełni swych atrybutów monarszych. Skoro maharadża nie może przyjechać do malarza, musi malarz pojechać do maharadży. Nie trzeba dodawać, że mistrz Salishbury odziedziczył po królewsku nagrodę, za swoją pracę i że niemało jego kolegów po rzemiośle zazdrości mu zapewne wycieczki po złote runo do Indji.

Morderca wskutek manji prześladowczej

Prasa londyńska donosi o niezwykłym podaniu o ulaskawienie, które złożyła Elżbieta Wiktorja Mortimer, żona skazanego na śmierć b. oficera armii angielskiej, Artura Karola Mortimera. Podanie to kreśli wstrząsającą tragedję człowieka który przez całe życie był ofiarą manji prześladowczej i wreszcie stał się zbrodniarzem, w tem przeświadczeniu, że grozi mu śmierć od prześladowców.

Już jako 9-letni chłopiec żył Mortimer w ciągłej udręce, że czyha na niego jakieś straszne niebezpieczeństwo. — Daremne były próby wyleczenia go z tej choroby w zakładach dla nerwowo-chorych. Doszło do tego, że chłopiec rzucił się pewnego dnia na swego ojca z zamiarem zamordowania go, w tem przekonaniu, że ojciec jest jego śmiertelnym wrogiem.

Z czasem manja prześladowcza Mortimera skierowała się wyłącznie prze-

ciw kobietom. Po odbyciu służby wojсковej, ożenił się manjak z młodą, piękną dziewczyną, jedyną, która nie napawała go śmiertelną trwogą i nie budziła w nim uczucie, że dybie na jego życie. Od tego czasu czuwała nad nim żona, kochająca go szczerze i serdecznie.

Przez dwa lata nie wydarzyło się w życiu Mortimerów nic szczególnego. — Dopiero przed kilkoma miesiącami wmówił sobie biedny manjak, że jego sasiadka Mery Oskes prześladowa go, chcąc go zamordować. Gdy pewnego dnia Mortimer jechał autem i ujrzał swa mniemaną śmiertelną nieprzyjaciółkę, wjechał na nią celowo aż na chodnik, zabijając ją na miejscu. Sąd nie uwzględnił okoliczności łagodzących i skazał Mortimera na karę śmierci. Jego żona ma jednak nadzieję, że uda się jej ocalić skazaniec.

Papier chiński przepuszcza pozafioletkowe promienie

Chińczycy zakleją, jak wiadomo, okna swych domów, nie szybami, lecz papierem. Otóż ten chiński papier jest o tyle higieniczniejszy niż nasze szyby, że przepuszcza on bardzo wiele promieni pozafioletkowych ze światła słonecznego, co może mieć wielki wpływ na odporność dzieci chińskich na t. zw. angielską chorobę „rachitis”. Nasze szyby, jak wiadomo, promieni pozafioletkowych nie przepuszczają. Papier ten poddany dokładnym badaniom wykazał, że zależnie od gatunku przepuszczalność na promienie pozafioletkowe wahająca się między 16 do 40 proc., zaś

na promienie światła widzialnego przepuszczalność ta wynosi 38 do 72 procent.

Jeżeli taki papier napoi się olejem roślinnym, wzrasta jego przepuszczalność na promienie pozafioletkowe, podczas gdy papiery napojone olejem mineralnym, przepuszczają w wielkiej ilości światło widzialne. Te wyniki naukowych badań, pragną obecnie niektórzy higienisci wykorzystać przy budowie sanatoriów i szpitali i zastąpić papierem chińskim, tak drogę jeszcze szkło specjalne, które przepuszcza promienie pozafioletkowe.

Jak malarz jechał do nieba?

Franciszek Hals znakomity malarz flamandzki lubił od czasu do czasu zaglądać do kieliszka. Uczniowie jego otaczali go ogromną miłością i czułością. Czuwali nad każdym jego krokiem, niemal co wieczór wyciągali go, kompletnie pijanego z innej tawerny, odprowadzali go do domu, kładli do łóżka i nie opuszczali mieszkania mistrza, póki ten nie zasnął.

Co wieczór też słyszeli uczniowie Hals jak odmawia, nawet najbardziej pijany wieczorną modlitwę, którą rozpoczął temi słowami:

— Dobry Boże weź mnie nareszcie do siebie, do nieba.

Uczniowie Hals postanowili raz wreszcie dowiedzieć się czy mistrz na serio tak bardzo pragnie śmierci i zrobił figla swojemu mistrzowi. W suficie jego sypialni wyborowali kilka otworów. Przez otwory te spuścili ze strychu dwa grube sznury, którymi okrecili poręcz łóżka.

Tego samego wieczoru sprowadzili Hals, jak zwykle pijanego do domu. Rozbrali go i ułożyli do łóżka.

Wpół przytomny wymamrotał malarz jak zwykle wieczorną modlitwę, rozpoczął ją słowami:

— Dobry Boże, weź mnie nareszcie do siebie, do nieba.

Na to tylko czekali uczniowie mistrza, ukryci na strychu i słyszający dokładnie każde słowo. Pociągnęli ostrożnie i silnie za sznury, łóżko poszło w górę.

Przerażony malarz usiadł na posłoci:

— Ale nie tak odrazu Boże, mogę jeszcze poczekać. Dobry Panie — zawołał przerażony. Wolno, ostrożnie opuścić uczniowie łóżko z powrotem na podłogę.

Od tego czasu Hals nie prosił już Boga o to, by go zabrał do nieba, o żarcie swoich uczniów dowiedział się dopiero po kilku latach.

ROZMAITOŚCI

KTO WYNALEŻŁ TELEFON — NIEMIEC CZY AMERYKANIN?

Znane jest powszechnie nazwisko amerykańskiego wynalazcy, jako wynalazcy telefonu. Istotnie Bell wynalazł w 1876 roku telefon, patent otrzymał dopiero w trzy lata później, przyrzad do przesyłania na odległość dźwięków artykulacyjnych, nie wymagający użycia stosu galwanicznego, przesyłanie bowiem dźwięków polega na użyciu prądów indukcyjnych, wytwarzanych przez magnes.

Bell wszakże nie jest pionierem, ani też autorem nazwy tego przyrzadu, gdyż już w 1860 r. Niemiec, Jan Filip Reis, zbudował przyrzad do przesyłania głosu na odległość, oparty na tej samej zasadzie, co telefony dzisiejsze, choć innej budowy i wymagający użycia stosu galwanicznego, tudzież pierwszy nazwał ten przyrzad telefonem.

JEDEN PROFESOR NA DZIESIĘCIU STUDENTÓW PRZYPADA W ANGII.

Według ostatnich statystyk angielskiego ministerstwa oświaty Anglia posiada 11 uniwersytetów, liczących 4130 profesorów i 38365 studentów.

Walja ma 1 uniwersytet z 379 profesorami i 3508 studentami, zaś Szkocja 4 uniwersytety — 1010 profesorów, 11343 studentów.

Wielka Brytania ma razem 16 uniwersytetów z 5619 profesorami i 53365 studentami.

Jeden profesor przypada więc średnio na 10 studentów.

MAŁŻEŃSTWA W KRAJACH EUROPEJSKICH.

Główny urząd statystyczny opracował dane, dotyczące liczby małżeństw w kilku krajach europejskich w II kwartale r. 1914. W okresie tym zawarto w Polsce 34402 małżeństw, w Anglii i Walji 97961, w Czechosłowacji 24489, we Francji 75647, w Holandji 20766, w Niemczech 192695, na Węgrzech 17454 i we Włoszech 68366 małżeństw.

Największą stosunkową liczbę małżeństw zawarto w Niemczech, gdzie na 1000 mieszkańców przypada 11,5 małżeństw. Na drugim miejscu pod względem liczby zawartych małżeństw znajduje się Holandia — 9,9 małżeństw na 1000 — 7,9. Francja 7,6, Czechosłowacja — 6,5 mieszkańców, dalej Anglia — 5,7, Węgry Polska — 6,4 i Włochy — 6,3 małżeństw na 1000 mieszkańców.

Gdy się zbliża „gwiazdka”...

Choinki — Tradycja podarków — Jaka powinna być gwiazdka

Jakoś późno w tym roku pokazały się na ulicach i placach Zagłębia choinki.

Lasów państwowych nie wolno wycinać, prywatne, przeważnie do chłopów należące lasy w okolicach Zagłębia są małe, drzewka w nich karłowate i suchotnicze, więc nie dziwnego, że podaż na choinki jest mała, a popyt duży. Sprzedawcy nie leżą się wcale z „obniżką cen” i żądają za niewielkie drzewka od 2 do 8 złotych. Muszą i oni coś zarobić. Koszt sprowadzenia transportu choinek furmankami z Wadowic jest duży, trzeba choinki pilnować w nocy na dworze, żeby nie rozkradziono ich, a tu mróz siarczasty... Sprzedawcy choinek zacieraają ręce, ciążą się, że dobrze zarobią. Ale czy w ogóle zarobią?

NIE KWAPIĄ SIĘ JAKOŚ LUDZIE DO KUPOWANIA CHOINEK

Oszczędności, obniżki, obcięcia... Zastój w handlu choinkami odbija się też bardzo niekorzystnie na handlu za bawkami i świecidełkami na choinki.

Rodzice są zdania, że lepiej dzieciom sprawić jakiś praktyczny podarek, niż choinkę. To taniej wyjdzie. Każdy myśli o gwiazdce. Jeśli już nie można sprawić choinki, to trzeba koniecznie wykombinować jakąś „gwiazdkę”. Gwiazdka łączy silniej szym węzłem całą rodzinę, kiedy w podniosłym nastroju wszyscy zgromadzą się przy wigilijnym stole.

Niestety z roku na rok podarunków

CORAZ MNIEJ.

Kiedys każdy z domowników dostawał coś na gwiazdkę... Kiedys... Dziś niechaj ci starsi zrezygnują na rzecz dzieci. O dzieciach nie zapominajmy, niech pielęgnują one piękną tradycję, niech im z dzieciennych lat pozostanie na całe życie cenne wspomnienie „gwiazdki”.

Narzekałmy, wzdychaliśmy, a aniołek musi coś przynieść.

Pomyślmy razem, a może właśnie coś mądrego wymyślimy.

Przedewszystkiem dla tych, którzy się muszą liczyć z każdym groszem — a takich u nas w Polsce jest przecież większość — pozostały tylko podarunki t. zw. praktyczne.

A więc przedewszystkiem coś z ubrania — na zimę każdy kupuje coś ciepłego, można każdą z tych rzeczy dać

W FORMIE PODARUNKU.

Może to być ciepła bielizna, czy szalik, pończochy, lub rękawice. A może mamusia uszyje ze swojej, starej, zniszczonej sukni ubranko dla synka, albo sukieneczkę dla córeczki? Komu innemu znów przdadzą się domowe, ciepłe pantofelki, albo poprostu chusteczka do nosa, wstążka, czy kołnierzyk. Nie zapominajmy również o ślicznych serwetkach na drutach, czy szydełkiem. Każdy z tych podarunków ucieszy dziecko napewno i przyzwyczai je do ceni przedmioty codziennego

użytku, jako coś, co się dostało od „Aniołka”.

No, ale czemu tylko mamusia ma się troszczyć o prezenty dla dzieci, możeby tak tatuś też się trochę nabiedził? Znajdzie się i dla niego.

PRZYJEMNA ROBOTA.

Ot, może zrobić coś z mebelków dla dzieci, jakąś szafkę na ubranie, a może mebelki, mały stolczyk, krzeselka, lub poprostu półkę na książki szkolne i na zabawki razem. Przecież to nie jest takie trudne. Przecież i to dzieciom zrobie wielką przyjemność, a zarazem nauczy je utrzymywać swoje rzeczy w porządku. Jeżeli malec będzie miał miejsce na złożenie swoich

„skarbow” to nie będą one rozrzucone **PO CAŁYM MIESZKANIU.**

Wiele rodziców obdarza swoje pociechy różnego rodzaju łakociami. — Czy to jest tak bardzo wskazane — poco przyzwyczajając do łakomstwa? Za zwyczaj to drogo kosztuje, a choć „dobrze smakuje”, ale skutki bywają wręcz opłakane — ból brzuszka, olej rycynowy itp. Jeżeli już mamy na to pieniądze, to już lepiej wydać je na jakąś zabawkę. Ale przy kupowaniu zabawek pamiętajmy o jednej mądrej zasadzie: „Uczmy się bawiąc, bawmy się ucząc!” — Więc dla najmłodszych niech to będą naprzykład klocki z obrazkami, dziecko uczy się je układać

potem opowiada, co widzi na obrazku. Dla starszych dziewczynek lalki, niech pod okiem mamusi uczą się

SZYĆ DLA NICH.

Dla chłopców — przyrządy stoalrskie itp. A wreszcie książki, które powinny być od dziecka odpowiednio cenione. Ten kto za młodu polubi czytanie, napewno w szkole nie będzie najgorszym uczniem, bo książka kształci umysł, rozwija wyobraźnię, inteligencję i rozszerza wiadomości. Nie zapomnijmy więc o książkach.

Ale, zapomnieliśmy przecież zupełnie o sporcie, niema przecież dziecka, które nie lubiłoby naprzykład jeździć na saneczkach, czy ślizgać się. Aż przyjemnie popatrzeć na rumiane policzki, uśmiechniętych, hałasujących po śniegu dzieciaków. Może podarujemy dzieciom jakieś saneczki, czy łyżwy, a może komplet nart? Warto się nad tem zastanowić.

Po przeczytaniu niniejszego artykułu dojdziemy do wspólnych wniosków: pomimo obniżki pensyj i kryzysowych czasów, dla zachowania pięknych tradycji

KAŻDE DZIECKO POWINNO OTRZYMAĆ GWIAZDKĘ.

W tych smutnych i ciężkich czasach niech chociaż dzieci mają trochę uciechy, gdy nadejdzie Boże Narodzenie, to piękne, radosne święto. Tylko, że każdy podarek powinien być robiony z głębokim namysłem. Musimy się liczyć nie tylko z własną kieszenią, ale i z indywidualnymi zdolnościami, zamiłowaniem i upodobaniami dziecka.

Kancelarz Hitler już w ub. środę wyprawił swoim najbliższym współpracownikom wieczór wigilijny. Widzimy go siedzącego z założeniami na krzyż rękami.

NOWOOTWARTY
SOSNOWIEC

Gdy chceś zakąsić, to wstąp do baru
Zaproś kolegów z sobą też paru,
A po zakąsce zażądaj piwa,
Takiego, co to głowa się kiwa!
Gdzie taki bar jest, gdzie takie piwo
Jako, więc nie wiesz o wielkie
dziwo!

BAR TYSKI

BAR KEDZIERSKIEGO, a piwo „Tyskie”

Browar Książęcy za ceny niskie
Dostarcza codziennie, a zawsze świeże
Którego wypić aż chęćka bierze!
Niech więc pamięta smakosz jeden:
Sosnowiec, 3 Maj, dwadzieścia jeden

NOWOOTWARTY
3-60 MAJA 21
vis a vis dworca

Miedzy przyjaciółmi

W zacisznej knajpie zebrało się paru kolegów. Wszyscy byli odniedawna żonaci i rozmawiali naturalnie o teściowych.

— Moja teściowa — skarżył się pan Jerzy Górkowski — to najgorsza cholera na świecie. Pytluje od rana do nocy, jakby ją kto nakreślił. Każdego dnia z sąsiadkami raban skutecznie, służąc z precyzją bez okno melduje, a nasz dzwonek to ją wczoraj miotła zaiwanil, ponieważ że jego stara pomyjami oblała.

Po całych dniach ma choroba czkawkę. A o wiele nie czeka, to tylko dlatego, że ziewa. A jak ziewa to tak jej się gęba rozwiera, że dwa korce węgla mógłby tam wyspać.

Raz nawet zwichła takim sposobem szczękę i uciechę mieliśmy z tego prawdziwe, ponieważ że cały dzień gadać nie mogła, aż jej rozmównicę zreperowano.

— Twoja teściowa — wtracił pan Antos Strzelecki — to przy mojej jeszcze złoć. Bo moja niedość, że namiętne jeźdźcem cały dzień, ale także samo gada bez sen w noey.

A że kimie, choroba, w tem samym po koju, co i ja z małżonką moją ślubną, zna kiem tego kapujesz chyba, jak nam toto gadanie przeszkadza.

Wygląd ma, jak istny diabeł. Wasy jej się puszcza i broda, fundziol posiada haczykowaty, a na lewy płatusz utyka, jakoby kopyto w bucie miała. Także samo

również rogi posiada, ponieważ że teść mój zdradza ją, gdzie tylko może, czemu się wcale nie dziwię. Sam mu zresztą w tem celu podaje wiadome adresy, na złość teściowej.

Pan Antos zamilkł i głos zabrał pan Wiesław Kornik:

— Moja teściowa — rzekł — to całkiem inna osoba, chłopaki kochane. Jestem z niej bardzo kontenty i lepszej mnie nie potrzeba.

Z nikim się nie kłóci. Po mieszkaniu nie lata. Nie czeka, nie ziewa.

Dzwoncowej pomyjami nie oblewa. Z kuchetami awantur nie uskutecznia. Przez sen nie gada.

Jednym słowem: eicha, spokojna kobieta.

Goście zerwali się na równe nogi.
— Musiem to endo zobaczyć! Podaj nam Wiesiek adres, byle predko.

— Proszę bardzo — odparł z uśmiechem pan Wiesław. Pogoń, pierwsza brama, siódma aleja, trzeci rząd.

Goście zdębieli. Po chwili uznali, że pan Wiesław zakpił sobie z nich brzydko i dali mu w skórę, aby mu się na przyszłość odechciało podobnych kawałów.

Wynikła z tego sprawa sądowa. Sąd uznał winę panów Górskiego i Strzeleckiego za udowodnioną i skazał każdego z nich na 3 dni aresztu.

**ZYBOLACH
BŁOGŁOWY**
STOJUJE SIĘ DLA DO
ROSLYCH PROSZKI
OD BOLU GŁOWY ZE
ZNAKIEM FABRYCZ

Działalność wojewódzkich biur funduszu pracy

Wojewódzkie biura funduszu pracy i ich ekspozytury na terenie całego kraju skierowały do pracy w ciągu października ogółem 45.614 osób, w tem 40.121 mężczyzn i 5.493 kobiet. Na terenie województwa centralnych skierowano do pracy 13.935 osób (w tem w Warszawie 2.168), w województwach wschodnich 2.883 osób, w zachodnich 14.365 (w tem na Śląsku 11.520), oraz w województwach południowych 4.377 osób.

Z ogólnej liczby skierowanych do pracy przypada na grupę robotników przemysłowych 41.975 osób (górnicy 4.297, hutnicy 752, metalowcy 2.412, włókiennicy 2.003, robotnicy budowlani 2.498, inne zawody 1.445), niewykazujący zawodu 27.688, robotników rolnych 1.107, pracowników umysłowych 1.097, pracowników młodocianych 250, oraz na służbę domową 2.103 osób.

HURT. NA ŚWIĘTA DETAL.

Wszystkie gospodynie zakupują wyroby ze szkła i porcelany, w popularnym składzie

H. ALTMAN

Sosnowiec, Deklerta 14.

Piękne podarunki gwiazdkowe!

Najnowsze serwisy stołowe, do kawy, kompotu, owoców i likieru. Codzienne artykuły jak: szklanki, talerze itd. po cenach najniższych.

Choć jest kryzys, choć jest bieda
Lecz bez „OLLA” żyć się nie da!

OLLA

Gum.?

Z Zawiercia

Z POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ.

Pod przewodnictwem prezydenta Szczodrowskiego odbyło się onegdaj plenarne posiedzenie rady miejskiej, którego porządek dzienny obejmował cały szereg spraw natury gospodarczej. Po przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia rada przyjęła do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie delegacji radzieckiej, która ostatnio bawiła w Kielcach, gdzie interwiewowała u p. wojewody w sprawie zwiększenia kredytów na doraźną akcję żywnościową. Jak wynika ze sprawozdania delegacji otrzymała ona pomyślne przyrzeczenia i zapewnienia w kierunku zwrócenia szczególnej uwagi na głodującą masę bezrobotnych zawiercian.

Skości omówiono 2 sprawy finansowe, a mianowicie sprawę zaciągnięcia pożyczki w sumie 15000 zł. w polskim banku komunalnym na sporządzenie planów i pomiarów miasta, oraz sprawę przyjęcia przez miasto bezzwrotnej zapomogi z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego. Dłuższą dyskusję prowadzone nad sprawą uchwalenia przepisów miejscowych o urządzaniu składu drzewa. Jak wiadomo, obecnie w centrum miasta istnieje parę składów drzewa i to w dzielnicy o dość gęstym zabudowaniu, co na wypadek pożaru stwarza wielkie niebezpieczeństwo tak dla samych składów, jak i sąsiednich zabudowań, tembardziej, że składy te nie posiadają odpowiednich urządzeń przeciwpożarowych. Po długiej dyskusji sprawę przeniesienia składów drzewa poza miasto rada uznała za słuszną i podjęta została uchwała, mocą której wszystkie składy desek ze śródmieścia powinny być przeniesione poza miasto, w terminie jednorocznym. Następnie rozpatrywano sprawę opłat od rowerów, które to opłaty, jak na stosunki zawierciańskie, są dość wysokie, przy czym dodać należy, że wydawanie kart rowerowych na rok 1936 ma przebieg od starostwa zarząd miejski. Ponieważ opłaty te ustala władza administracyjna, przeto rada upoważniła zarząd miejski do zwrócenia się do urzędu wojewódzkiego z prośbą o obniżenie tych opłat. Poza tem omówiono względnie uchwalono szereg drobniejszych spraw, będących na porządku obrad.

W wolnych wnioskach radny p. Włodź mierz Popiel z klubu narodowego wniósł b. obszerny i doskonale umotywowany wniosek piśmienny w sprawie skasowania na terenie Zawiercia rytualnego uboju by dla dokonywanego w rzeźni miejskiej. Wniosek ten rozpatrywany będzie na najbliższym posiedzeniu zarządu miejskiego i dopiero po dokładnym przestudiowaniu go przez zarząd miejski, przedłożony on zostanie radzie do uchwalenia.

Królowa włoska w czasie narodowej manifestacji składania na potrzeby państwa obrączek ślubnych, wygłosiła płomienną mowę, nawołując do nieustępliwej walki o przyszłość Italii.

ZE SPORTU

Uczmy się jeździć na nartach!

Piękna inicjatywa miejskiego komitetu P.W. i W.F. w Sosnowcu

Narciarstwo ma wielu zwolenników w Zagłębiu Dąbrowskim. Niestety nie wszyscy jednak mogą sobie pozwolić na kupno ekwipunku i wyjazd w góry, dlatego też nie uprawiają tego sportu.

Sprawą tą zajął się miejski komitet P. W. i W. F. w Sosnowcu i wystąpił z piękną inicjatywą.

Otóż na stadionie miejskim w Sosnowcu urządzane będą w sezonie zimowym zupełnie bezpłatne kursy jazdy na nartach dla wszystkich zgłaszających się. Ekwipunek

narciarski zgłaszający się otrzymają na stadionie.

Pierwsza taka lekcja jazdy na nartach odbędzie się dziś o godz. 14 na stadionie miejskim. Ćwiczenia prowadzić będzie instruktor miejskiego komitetu prof. Jakimow.

Ponieważ ilość nart jest niezbyt wielka chcący się uczyć jazdy muszą przybyć na stadion jaknajwcześniej.

— O —

× Odwołanie zawodów bokserskich. Spowodowił zgonu ś. p. dyr. Wengrisa, dzisiejsze zawody bokserskie w Czeladzi nie odbędą się.

× Zawody ping - pongowe. Odbyły się w świetlicy oddziału związku strzeleckiego przy hucie Miłowice zawody ping - pongowe między drużyną tegoż oddziału a sekcją oddziału Z. S. Sosnowiec II. Zawody zakończyły się wysokim zwycięstwem gospodarzy w stosunku 6:1.

Najmilszym i najpożyteczniejszym podarkiem gwiazdkowym i noworocznym, jest **KSIĄŻECZKA OSZCZĘDNOŚCIOWA KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCIOWEJ w Zawierciu**

Z Olkusza

(ol) Skazanie p. Izaaka za zastrzelenie bociana. W lecie w roku bież. głośna była sprawa zastrzelenia bociana, a następnie dobiecia go kolbą przez mieszkańca Pilicy, Aleksandra Izaaka.

Bocian ten czynił szkody p. Izaakowi w gospodarce rybnej, fakt ten jednak wywołał nie tylko w Pilicy, ale i w okolicy pewne oburzenie za zabójstwo ptaka ogólnie lubianego w Polsce.

Starostwo olkuskie skazało onegdaj p. Izaaka za zastrzelenie bociana w czasie ochronnym na miesiąc bezwzględny aresztu.

(ol) Za zaczepienie ks. proboszcza. Starostwo olkuskie skazało mieszkańca Ogrodzieńca Ludwika Kowalskiego na miesiąc bezwzględny aresztu za zaczepienie ks. proboszcza z Ogrodzieńca przy spotkaniu na drodze publicznej. Podehmieniony Kowalski po zwróceniu mu uwagi przez ks. proboszcza, że jest pijany i powinien iść spać, rzucił w kierunku księdza proboszcza kamieniem.

Surowy wymiar kary może będzie przestrogą dla innych, którzy pozwalają sobie na tego rodzaju wybryki względem spokojnych obywateli.

(ol) Święta w szkołach. W dn. wczorajszym we wszystkich szkołach olkuskich rozdano uczniom świadectwa z okazji ferij świątecznych. W szkole rzem.-przem. urządzono choinkę, zaś w szkołach powszechnych rozdano niezbędniejsze dzieła szkolnej na gwiazdkę odzież i obuwie.

(ol) Przegląd cenników. Referent aprowizacyjny starostwa olkuskiego w asyście policji dokonał onegdaj w Olkuszu przeglądu cenników we wszystkich sklepach i handlach artykułami pierwszej potrzeby. Za różnego rodzaju przekroczenia cennikowe sporządzono kilka protokołów.

Kasetki gwiazdkowe, rozpylacze, Ozdoby choinkowe i świeczki

najkorzystniej zakupisz tylko w „ADA” Składzie Fabr. Modrzejowska 30. Hale Rozwoju.

SPRAWIEDLIWOŚĆ ZWYCIĘŻA!

121.

POWIEŚĆ.

Lucjan po ostatniej bytności w pałacu przy ulicy Murillo, udał się do Jerzego Darier, aby mu zakomunikować szczegóły widzenia się z Marją.

— Ach! — zawołał młody adwokat, wysłuchawszy go z uwagą — jeżeli przed tem lękał się o rezultat, nie wątpię o nim teraz. Co kobieta chce, Bóg chce! Posada dyrektora robót jest ci zapewniona.

Wróciwszy do siebie syn inżyniera, opowiedział Lucji wszystko szczegółowo.

— Nie omyliłam się więc co do panny Harmant — zawołała dziewczę, rozpromienione radością — jest to anioł dobroci, co obiecała, dotrzyma.

Nazajutrz o wczesnej, rannej godzinie Paweł Harmant siedząc przed biurkiem w swej bibliotece, porządkował papiery i rozdzielał korespondencje. Pomiedzy przesyłkami nadeszłymi w czasie jego nieobecności, znajdował się list z marką Stanów Zjednoczonych. Otworzył go z niepokojem, poznawszy na kopercie pismo Owidjusza Soliveau.

List zawierał kilka następujących wierszy:

„Kochany Kuzynie!

Od chwili twego wyjazdu walcę z ciężkimi przeciwnościami, los jak gdyby zawiał się na mnie. Interesam tyłe głośnych zakładów Jan Mortimer i spółka, zmniejszają się z dniem każdym. Twój wyjazd zadał cios straszny fabryce i jeśli potrwa tak dłużej grozi mi to zupełną ruiną. Żałuję, że nie wyjechał wraz z tobą do Francji, choć by ze względów finansowych, pomniejszących łączące nas związki pokrewieństwa. Z dniem każdym uczuwałam coraz więcej, iż niepodobna mi żyć zdala od ciebie. Zatem, kto wie? być może iż zobaczymy się rychlej niż sądzisz. Twój na zawsze drogi mój Paweł całym tobie oddany

Owidjusz Soliveau“.

Przeczytawszy ów list, Jakób Gaud zbladł nagle i zmiał go gniewnie w swych palcach.

— A więc — wyszeptał głosem jakiegoś świszczącego wychodził mu przez zaciśnięte zęby, a więc ów nędznik chce doprowadzić do ruiny i tę nową moją

fabrykę podobną do tamtej jaką mi wydarł. Dom Mortimer i spółka chwile się... to widoczne. Owidjusz dąży do bankructwa!.. Ależ w tak prędkim czasie, jakim sposobem, dlaczego? Ha! namiętność jego do gry wyjaśnia mi wszystko! Głupiec ten przegrywa i traci. Karty w jego ręku skruszyłyby w proch królewską fortunę. Wkrótce zostanie nędzarzem, jak wprzód... Fabrykę Jana Mortimera jeden z najpotężniejszych zakładów w Stanach Zjednoczonych, stopił na zielonym stoliku! I w chwili gdy się być sądził na zaw sze zwolnionym od tego lotra, on mi zagraża przybyciem. Pisząc: „Być może zobaczymy się rychlej niż sądzisz“. Rzecz jasna... Jeżeli to mówi, katastrofa jest bliską! W kilka miesięcy p. p. puścił miljon! Ach! gdybyż sobie w leć palną przed przybyciem do Francji, lub gdyby który z Yankesów kulą rozstrzaskał mu czaszkę. Lecz nie... to nie nastąpi... zły las ścigać mnie poczyna. Przyjedźcie, aby mi na nowo stawić bezwstydne swe propozycje!

Tu mniemany Harmant rzucił w ogień list Owidjusza i zabrał się do pracy, ponure myśli jednakże oblegały mu umysł.

Marja w dniu tym zarówno wcześniej powstała, ubrawszy się z pośpiechem, zadzwoniła na kamerdynera.

— Osobę, która była tu wczoraj z listem od pana Darier — rzekła do służącego, stojącego u drzwi z poszanowaniem — a która dziś przyjdzie, aby się widzieć z mym ojcem, wprowadzisz

do małego salonu, gdzie oczekiwać będę.

— Dobrze pani.

— Powiadom o tem odźwiernego.

— Natychmiast.

Z uderzeniem dziewiętej córka Pawła Harmant udała się do salonu.

Pół godziny upłynęło a protegowany się nie ukazywał. Marję niecierpliwie to zaczęło. Zamiast usiąść przed ogniem kominka, jak to zwykle czyniła, stanęła w oknie, wychodzącą na dziedziniec, skąd widać było sztachety, otaczające pałac, jego drzwi i ulicę. Czekała jak gdyby całe wieki dzieliły ją od chwili, gdy te drzwi otworzą się i dadzą przejście Lucjanowi Labroue.

Zdawałaż ona sobie sprawę z tego uczucia jakie rodzić się zaczęło w jej sercu? Nie wiemy. Staramia jednak szczególnież łóżone przez nią w dniu dzisiejszym około ubrania, niecierpliwosć w oczekiwaniu, nie pozwalają nam temu zaprzeczyć.

II.

O kwadrans na dziesiątą zadzwieć zaczął dzwonek przy kratkach pałacu i ukryta po za koronkową firanką, ujrzała Lucjana wchodzącego w dziedziniec. Jednocześnie drugi dzwonek poruszony ręką odźwiernego, oznajmił przybycie odwiedzającego i kamerdyner Teodor ukazał się na schodach by go przeprowadzić.

d. c. n.

Ci, którzy spędza święta wesolo

Wogóle miło jest wygrać na loterii, ale specjalną przyjemność mają niewątpliwie ci, którym wygrana przyniosła cięgie nie gwiazdkowo.

Największa wygrana 20.000 zł. przypada numerowi 25.105, którego właścicielami m. in. była p. Stanisława Loewy, zamieszkała przy ul. Żorawiej 23 w Warszawie, wdowa po inżynierze, znajdującą się w bardzo ciężkich warunkach. Natychmiast po ogłoszeniu zawiadomości w Generalnej Dyrekcji Loterii i otrzymaniu wygranej gwiazdki. Pozostałe dwie trzecie są w posiadaniu jednej pani, również warszawianki oraz panów A. G. B. z Puław i G. F., wojskowego z Ostrowi Mazowieckiej.

W stolicy po 5.000 zł. wygrali właściciele n-rów 180.433, 108.033 i 183.605; także sumę otrzymują posiadacze n-rów 152.833 w Bydgoszczy, 101.049 w Łodzi i 156.897 w Ciechanowie. Ponadto 1610-ma wygrana od 100 do 2.000 zł. podzieliła się gracie, rozsiadani po całej Polsce.

Fotografje pani Loewy i ew. innych będącymi się starali podać czytelnikom w najbliższych dniach.

Każdy ze szczęśliwców otrzymać może wygrana zaraz za okazaniem losu czarnej klasy 33-ej Loterii.

— 90 —

Ofiary

Na wieczerze wigilijną dla ubogich dzieł złożył do kasy chrześcijańskiej t-wa dobroczynności w Sosnowcu od dzieci pp. inż. Wincentosa Kraupe zł. 20.

Na wieczerze wigilijną dla ubogich złożył: p. Jan Lisowski zł. 6, p. Helena Wołoska zł. 5.
dnia 20/XII 1935 r.

Do kasy chrześcijańskiej t-wa dobroczynności w Sosnowcu złożył na wieczerze wigilijną dla najuboższych dyr. J. Ciszewski zł. 10.

Dr Nasilowski zamiast życzeń świątecznych i noworocznych składa 10 zł. na towarzystwo przyjaciół szpitala dla dzieci w Zagłębiu.

Starostostwo Boxowie zamiast życzeń świątecznych i noworocznych składa 12 zł.

Kino „APOLLO” w Sielcu

Dziś! W niedzielę 22-go i poniedziałek 23 grudnia GARY COOPER w poręcznym filmie wojennym p. t.

Szpieg Nr. 13

Jako drugi film dajemy przepiękny poemat północy p. t.

ESKIMO

Bilety od 25 gr. — Początek o 2.30, ostatni o 8.30.

W niedzielę o godz. 10.30 PORANEK z tych filmów.

Na święta wspaniałe filmy. — Reklama w poczekalni.

Cud XX wieku
Wszystko światowej
slawy jasnowidz
grafolog-Medium
FRANCISZEK
ZYTKO

Twórca dzieł medjum astro-
logicznych powie-
ści przesłanie, te-
razniejszość i

przyszłość. Poradzi ci w sprawach: handlowych, sądowych, miłosnych, wskaze zguby, kradzieży, jako też w chorobach i t. p. Wypisze szczęśliwy numer twojego losu do Loterii Państwowej. W tym celu napisz natychmiast własnoręcznie imię i nazwisko, rok i miesiąc urodzenia i stan rodzinny, załącz na przesyłkę 1 zł. w znakach pocztowych a otrzymasz horoskop przepowiedni, który wprawi cię w zdumienie i zachwyt. Adresować: JASNOWIDZ FRANCISZEK ZYTKO Białystok, ulica Kościelna 3 mieszk. 3. Dla Sz. PP. Czytelników „Ekspresu Zagłębia” po załączeniu ogłoszenia ANALIZY BEZPŁATNIE

E. WOŹNIAK

DĄBROWA G., ul. Sobieskiego 23, telef. 1-42.

WINA krymskie, kaukaskie i krajowe od 1 zł. 50 gr.

SPIRYTUS i WÓDKI — monopola państw.

RYBY ŻYWE. — KAWA ŚWIEŻO PALONA.

Hallo!

Tu mówi stara sławna firma

Hallo!

I. L. KUGELMAN

BĘDZIN

KOŁŁATAJA 18.

Posiadamy na składzie wielki wybór eleganckiego i sportowego (narcyarskie) obuwia po cenach najprzystępniejszych. UWAGA: Ku pujać kilka par obuwia otrzymuje gratisowo dziecięce śniegowce a przy kupnie do 40 złotych, dodatkowo pantofle skórzane ze starszych fasonów.

KINO
ZAGŁĘBIE

Świetlana postać najgenialniejszego z kompozytorów polskich odżyje na ekranie w arcydziele filmowym

Chopin--piewca wolności

Film bliski sercu każdego Polaka — oparty na tle powstania listopadowego

W rolach głównych:

WOLFGANG LIEBENLINER, SYBILLA SCHMITZ, RYSZARD ROMANOWSKI i HANNA WAAG.

Realizacja: GEZA v. BOLVARY

Nadprogram: Najnowszy tygodnik PARAMOUNTU.

Wkrótce: MANEWRY MIŁOSNE.

KINO
Palace

Nieźródlny król humoru

EDDIE CANTOR

w swojej najnowszej i najlepszej, kipiącej dowcipem komedii muzycznej, częściowo kolorowej p. t.

Noce Egipskie

KINO
EDEN

Dziś

ALARM W NOCY

Kapitałny film sensacyjno-erotyczny o bogatej wspaniałej wystawie.

w roli gł. VIRGINIA BRUCE i RICARDO CORTEZ

Nadprogram Tygodnik Foxa i Pata.

Dziś

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!

Największy przebój sezonu! Arcydzieło o wielkiej miłości cieszące się większym powodzeniem jak „Trędowata”

„Regina”

Wstrząsający dramat, którego treść zachwyci każdego widza

II-gi film Najbardziej emocjonujące i wzruszające sensacyjne arcydzieło p. t.

Tajemnicza Dama

Początek o 5.30, w niedzielę o 2.30. Bilety od 25 groszy. O godz. 11.30 PORANEK 2 filmy. — Bilety od 10 groszy.

Nr. Km. 1832, 568, 1485, 2937 i 2875/35.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnowcu row. 3-go, urzędujący przy ul. Pilsudskiego Nr. 2 z mocy art. 602—604 K. P. O. podaje do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie zaspokojonych pretensji odbędzie się w Sosnowcu pod adresami niżej wskazanymi licytacja ruchomości, a mianowicie:

1. Dnia 8 stycznia 1936 r. od godz. 12.30 (nie później jednak niż w dwie godziny) przy ul. Milej Nr. 8 w terminie I-m sprzedaż 3-ch biur, 1 fotelu, 2-ch krzeseł, etażerki, biblioteki, 3-ch krzeseł i 2-ch foteli, oszacowanych na sumę zł. 710 na zaspokojenie wierzytelności Bessera Haskiela.

2. Dnia 14 stycznia 1936 r. od godz. 12 (nie później jednak niż w dwie godziny) przy ul. Nowopogodńskiej Nr. 12 w terminie I-m, sprzedaż ruchomości sklepowych i towarów, oszacowanych na sumę zł. 1540 na zaspokojenie wierzytelności Szeleza Tomasa i innych.

3. Dnia 15 stycznia 1936 r. od godz. 14 (nie później jednak niż w dwie godziny) przy ul. 3-go Maja Nr. 19, w terminie I-m, sprzedaż 579 par butów damskich, 152 kielichów różnych gatunków i rozmiarów, 152 kartonów zawierających po 20 par lakierów gumowych różnych firm, „Bata” na zaspokojenie wierzytelności firmy „F. W. Schweikert”, oszacowanych na sumę zł. 12.127.

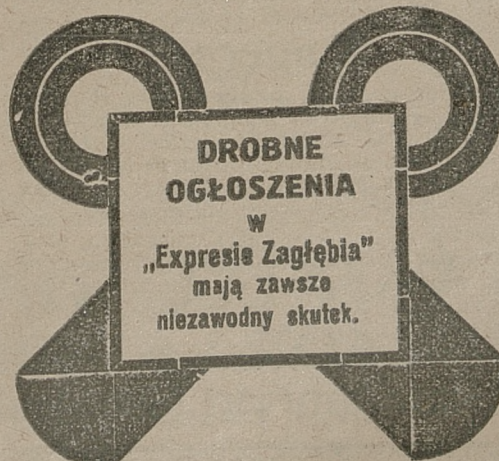
4. Dnia 15 stycznia 1936 r. od godz. 12.45 (nie później jednak niż w dwie godziny)

przy ul. Targowej Nr. 14, w terminie I-m, sprzedaż 30 płaszczy damskich zimowych, koloru czarnego, marenego i brązowego z kołnierkami futrzanymi, oszacowanych na sumę zł. 900 na zaspokojenie wierzytelności Sary Maki.

5. Dnia 15 stycznia 1936 r. od godz. 13 (nie później jednak niż w dwie godziny) przy ul. Modrzejskiej Nr. 14, w terminie I-m, sprzedaż 115 mtr. welenki różnych kolorów, gatunków i firm oraz 18 mtr. krepiastu czarnego i 35 mtr. materiału materiałowego oszacowanych na sumę zł. 602, na zaspokojenie wierzytelności Lipszyca Izaka.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzeć można w dniu i miejscu licytacji.

Komornik ST. JAKIMCZYK.

Do akt Nr. Km. I 586/35 r.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnowcu I-go rewiru, zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Deblńskiej Nr. 1, na mocy art. 602, 603, 604 K. P. O. ogłasza, że w dniu 9 stycznia 1936 r. o godzinie 10-ej (nie później jednak niż w dwie godziny) w Sosnowcu przy ulicy Prostej Nr. 1 w mieszkaniu odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego w 2-im terminie ruchomości składających się z 2-ch dywanów perskich oszacowanych na łączną sumę zł. 2.000. Sprzedaż rozpocznie się od 2/5 ceny oszacowania.

Do akt Nr. I Km. 809/35 r.
ze w dniu 2 stycznia 1936 r. o godzinie 10 m. 30 (nie później jednak niż w dwie godziny) w Sosnowcu przy ulicy Sienkiewicza róg Prez. Mościckiego w mieszkaniu odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego w I terminie ruchomości składających się z kredensu, otomany i paterou z płytami, oszacowanych na łączną sumę zł. 546. Sprzedaż rozpocznie się od połowy ceny oszacowania.

Powysze ruchomości oglądać można pod wskazanym adresem w dniu licytacji. Komornik (—) FELIKS ZEMANEK. Sosnowiec, 20 grudnia 1935 r.

Km. 1142/34

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Będzinie rewiru II-go, urzędujący w Będzinie przy ul. Pilsudskiego pod Nr. 12 na zasadzie art. 679 K. P. O. obwieszcza, że w dniu 31 stycznia 1936 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Czeladzi odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości miejskiej składającej się z placu zabudowanego i budynków, a mianowicie: domu trzyczęściowego mieszkalnego, komórek, szopy, ustępów i t. p. szczegółowo opisanej w protokole opisanym z dnia 25 czerwca 1935 r. położonej w Czeladzi — Piaski, przy ul. Borowej, powiecie Będzińskim, województwa Kieleckiego oznacz. polio, Nr. 114, obejmującej powierzchnię 30 kw. prętów, która stanowi własność Teofila i Kazimierza małż. Skuczeń. Nieruchomość ta ma urzędową księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Grodzkim w Będzinie pod nr. 169. Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 14.897.40. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł. 11.178.05.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówce w kwocie złotych 1480 albo w takich papierach wartościowych, bądź książeczkach wkładek, kowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. — Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. — Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcę bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji. — W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postanowienia egzekucyjnego można prześledzić w Sądzie.

KOMORNIK

(podpis notariusza)

Będzin, dnia 17 grudnia 1935 r.

Tysiące
OCZU

obserwują
Panią
codziennie!

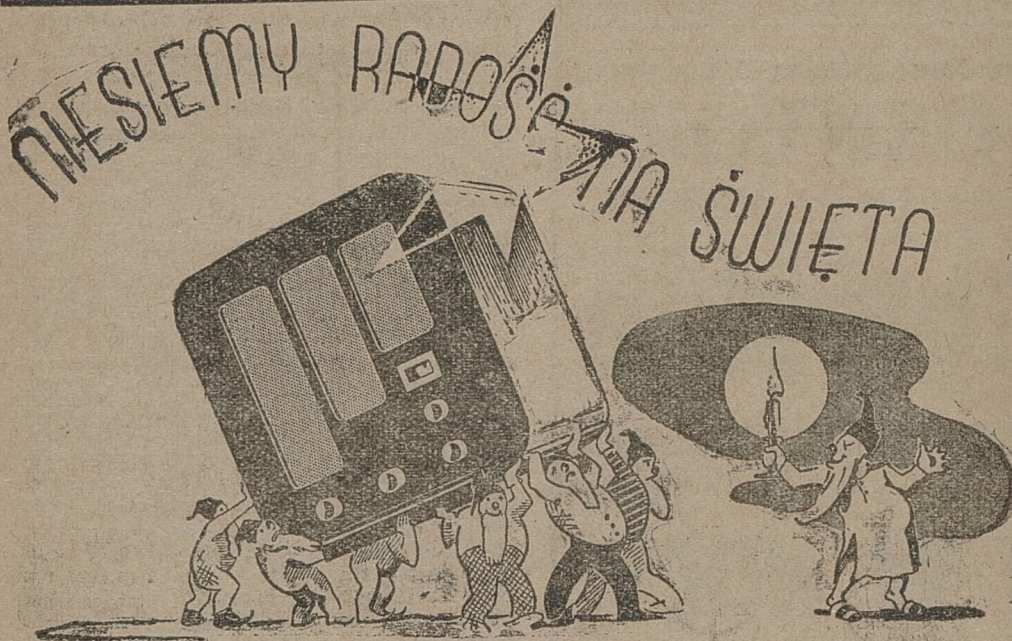

Dlatego należy pamiętać, że twarz kobiety może przyciągać spojrzenia, lub wywoływać niechęć. Zależy to od cery. „SEKRET PIĘKNOŚCI” jest bardzo dobrym pudrem, niewidocznym na twarzy, nadającym cerze świeży matowy wygląd. Czyny cerę idealnie gładką. „SEKRET PIĘKNOŚCI”, — to puder dla pań o dobrym smaku.

W czasie uroczystości poświęcenia nowego miasta Pontynia, wyrosłego na zmeljorowanych odwiecznych bagnach, Mussolini zbierał do stalowego hełma od tamtejszych włościan złoto i kosztowności na potrzeby Państwa.

ECHO

RADJODBIORNIKI WYSOKIEJ KLASY w niskiej cenie — na dogodnie raty

2 i 3 lampowe — na prąd zmienny, stały i baterijne.
Zaopatrzone w gwarancję — znak S. E. P.
Specjalne warunki sprzedaży za Pożyczkę Narodową.

Nieobowiązujące demonstracje:
SOSNOWIEC — Wł. Czechowski, 3-go Maja 8, „Wielki Bazar”, 3-go Maja 5
„Optofot”, 3-go Maja 11 — oraz

PZT PAŃSTWOWE ZAKŁADY TELE- i RADJOTECHNICZNE
W WARSZAWIE, Grochowska 26/34.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

DYPLOMOWANA kosmetyczka Ewa Hamburgerowa „KALOTECHNIKA” Sosnowiec, Piłsudskiego 12, tel. 11-45. Racjonalne leczenie i pielęgnacja cery. Usuwanie węgry, zmarszczek. Maseczki balsamiczne, upiększające. Trwałe przyciemnianie brwi i rzęs, systemem paryskim.

UZDROWISKA.

ZWARDON jedyne zimowisko zapewniające idealne śnieżne warunki. Tani pobyt w Pensjonacie „Szwajcaria”. Komfort, woda bieżąca, dancino, radio, biblioteka. Szkoła narciarska. Kursom zniżki.

POSADY I PRACE

FOTOGRAFA z kartą rzemieślniczą poszukuje. Zgłoszenia do administracji pod „Fotograf”.

LOKALE

LOKAL na restaurację lub piwiarnię z urządzeniem wyrobionym dobry punkt do wydzierżawienia. Miłowice, Bryniczna 7.

DO wynajęcia w gmachu Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłowych i Handlowych Rz. P. w Sosnowcu, Sienkiewicza Nr. 17-a od zaraz 2 pokoje biurowe najchętniej dla organizacji oraz garaż. Wiadomość codziennie na miejscu w godzinach 16—20 lub tel. 3-02.

LOKAL fabryczny w centrum odstąpię. Zgłoszenia księgarnia, Dekiarta 3.

Sklepy do wynajęcia

nadające się na wszelkie interesy. Będzin, Modrzejowska 24 J. Służalek.

DO wynajęcia piekarnia w pełnym ruchu w Gródkowie obok Klinkiarni od 15 stycznia 1936 r.

KUPNO I SPRZEDAŻ

SPRZEDAM harmonję trzeczredową ręczną „Leonarda” Sosnowiec, Konstancyńska Nr. 3 Gawor.

Singera

specjalne maszyny plisówki, meryżarskie, okretki, dziurkarki, kompletne urządzenie motorowe do wyrobu bielizny okazjonalnie poleca: „Secondhandmachine” Katowice, Gliwicka 24 Przyjmujemy Pożyczkę Narodową.

PLYTY piekarskie, kafle wyborowe, płytki ściennie glazurowane, wapno gaszone, oraz wszelkie przybory do pieców sprzedaje najtaniej Zajdler Stary-Sosnowiec, Stara 4.

Na gwiazdkę podarek elektryczny

Ale jaki i komu?
Praktycznej Pani — żelazko elektryczne
Panu — grzałkę nurkową do błyskawicznego zagrzenia wody do golenia
Smakoszom — elektryczną maszynkę do kawy
Amatorom dobrej herbaty — imbryk elektryczny
Niedomagającym — poduszkę-kompres elektryczny

Otomany

nowoczesne, tapczany, kozetki, fotele, materace, ceny konkurencyjne, warunki dogodny poleca Zakład tapicerski Sosnowiec, Modrzejowska 7.

SPRZEDAM maszynę do pisania, w dobrym stanie marki „Royal”. Wiadomość w sklepie P. Białasa, Sosnowiec, 3-go Maja Nr. 8.

ZARZĄD Miejski w Sosnowcu sprzedaje 1 parę koni roboczych i sanki, które obejrzeć można na placu miejskim przy ul. Wspólnej codziennie od godziny 16-ej. Bliższych informacji udzieli Wydział Gospodarczy — Ratusz.

OKAZYJNIE sprzedam nowy domek, mieszkanie pojedyncze do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 132-a.

CZY wszyscy już wiedzą! że najtaniej najsolidniej kupicie artykuły kosmetyczne fryzjerskie, lecznicze, tylko w składzie aptecznym Dancygiera, Będzin, Małachowskiego 34. Poleca gwarantowane, trwałe przetrwały od 30 groszy.

Otomany

tapczany, materace, kozetki, ceny niskie. Warunki dogodne. Sosnowiec, 1 Maja 14, Tomeczek. Dziś otwarte.

SPRZEDAM nowy dom na Piaskach o 8-ch ubikacjach. Wiadomość: Sosnowiec, Piłsudskiego 14, Pluta.

PALTO zimowe na tęższego pana sprzedam. Będzin, Kollataja 30 m. 1.

10 MORG i 262 przety ziemi sprzedam, lub część tego. Cena z budynkami 5.000 zł. Wieś Ujków koło Sławkowa, Jan Siola.

KUPIĘ tarkarkę lekką metrowkę ze szrubą pociągową. Wiadomość „Expres” Dąbrowa **MASZYNA** bębnowa Singera mało używana do sprzedania. Czeladź, Rynkowa 8, parter na lewo.

POWÓZ mało używany i sanie do sprzedania. Będzin, Promyka 11, Blicharski.

MASZYNY do szycia i do plisowania „Singer” jak nowe po 110 złotych sprzedam Oderberg, Sosnowiec, 3-go Maja 11-a.

PIANINO, fortepian, harmonję, skrzypce, jazzband sprzedam. Będzin, Kollataja 30, Barenblatt.

HARMONJĘ Kupisa stliczkową sprzedam okazjonalnie. Gołonóg, kolonia Podlesie Tomasz Zygiert.

RÓŻNE

P. REGINA ma list na Poste - restante.

GABINET kosmetyczny „URODA”

Będzin, Małachowskiego 32 wykonuje wszelkie zabiegi kosmetyczne. Masarże, pielęgnację i konserwowanie cery. Regulacje, trwałe przyciemnianie brwi i rzęs. Porady bezpłatnie.

DZIERŻAWCY Koncesji na Sosnowiec Monopolu Spirytusowego poszukuje. Zgłoszenia sub. „Wódka” z podaniem warunków do Administracji pisma.

POSZUKUJE 2.500 zł. na pierwszy numer hipoteki, dam dobry procent, poszukuje również spółnika finansisty do bardzo doniosłego wynalazku z dziedziny mechaniki. Łaskawe zgłoszenia Sosnowiec, Ciepła Nr. 1. Z. Weislo.

AGENT spoż. - kolonjalny poszukuje przedstawicielstwa na Zagłębie i okolice, możliwe zabezpieczenie. Oferty sub. „Pilny” do filii „Ekspresu” w Dąbrowie - Górniczej.

FRYZJERKA mesko - damska przyjmie pracę od zaraz. Zgłoszenia filja Będzin pod „zaraz”.

DO P. T. KLIENTEK! Spowodu konkurencji niechrześcijańskich Zakładów Fryzjerskich

obniżyłem cenę ondulacji parowej trwałej do zł. 4.50

Pytlik, CHRZĘŚCIJAŃSKI Zakład Fryzjerski Sosnowiec, Okrzei 24.

Mierniczy przysięgli

Franciszek Szors, Dąbrowa, 3 Maja 13, wykonywuje pomiary gruntów, plany.

Plac do wynajęcia w óródmieściu. Wiadomość. Modrzejowska 27 m. 6.

ZA wszelkie długi żony mojej z Wasilskich zam. w Czeladzi nie odpowiadam. Bolesław Zawierucha.

MATRYMONIALNE

KAWALER po 30, samodzielny kupiec, dobrego charakteru, niedzielszych zasad poszukuje żony 25 — 35 tych samych poglądów. Znajomości handlowe, szkoła gospodarstwa i cośkolwiek posagu, konieczne. Poważne zgłoszenia z fotografią, której zwrot ręczę. Kierować: Dąbrowka - Wielka, Kol. Jutczyna Kiosk (F. K. B)

Kawaler

lat 40, handlowiec, na kierowniczym stanowisku poszukuje współniczkę żony 25 — 35 wówki do lat 35, niezależnej z kapitałem do 3-ech tysięcy zł., celem zawarcia spółki dobrze prosperującego interesu handlowego w Sosnowcu. Poważnie traktujące, zgłoszenia proszę kierować: „Ekspres Zagłębia” pod „Cel matrymonialny”.

ZGUBIONE DOKUMENTY

RUCHLA NEYMAN zgubiła dowód osobisty, wydany w Sosnowcu.

OMACHOWSKI LUCJAN zgubił książeczkę wojskową Nr. 722/31, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

FLORCZYK WALENTY zgubił dowód i książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec

KOPEL KORN zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec, poświadczanie fotografii, kartę rowerową i inne dowody.

HUMOR

PRAWO WŁASNOŚCI PRZEDWŚWYSTKIEM.

W poczekalni lekarza siedzą dwaj mali chłopcy.

— Co wam dolega? — pyta jakaś pani.

— Połknąłem galikę i doktor musi ją wyciągnąć.

— A ty towarzyszysz swemu przyjacielowi?

— Nie, proszę pani, ale galika jest moja.

POWÓD.

— No i czegoż jeszcze krzyczysz, chłopcze — pyta dentysta — przecież cię już nie boli zęba niema.

— No tak, panie doktorze, ale teraz muszę iść do szkoły.

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment” w Warszawie, Sp. Akc.